

Univerza v Ljubljani
Fakulteta za matematiko in fiziko

Odpornost snarkov

Vanja Kalaković in Eva Strašek

Mentorja: Janoš Vidali, Riste Škrekovski

Predmet: Finančna matematika

Ljubljana, 2023

1 Uvod

Najprej bomo opredelili, kaj snarki sploh so.

Definicija 1 Če so vsa vozlišča grafa G enake stopnje k , pravimo, da je graf k -regularen; 3-regularnim grafom pravimo tudi kubični grafi.

Definicija 2 Kromatični indeks grafa G je število $\chi'(G)$, ki predstavlja najmanjše število barv, ki jih potrebujemo za barvanje povezav grafa G tako, da so sosednje povezave pobarvane različno.

Definicija 3 Snark je ciklično 4-povezan kubičen graf z notranjim obsegom vsaj 5 in kromatičnim indeksom 4. Snark reda n in velikosti m označimo z $S(n, m)$.

Zgodovina snarkov

Snark je svoje ime dobil leta 1976, ko ga je Markin Gardner poimenoval po skrivnostnem predmetu iz pesmi The Hunting of the Snark Lewisa Carrolla. Prvi znani snark, Petersenov graf, je odkril Julius Petersen in zanj velja, da ima 10 vozlišč in 15 povezav ter je najmanjši snark. V naslednjih letih so matematiki odrili nekaj manjših snarkov, dokler ni do leta 1975 ameriški matematik Isaacs posplošil metodo, hrvaškega matematika Blanuša, za izgradnjo dveh neskončnih družin snarkov, in sicer za družino snarkov v obliki cvetja in za Blanuša-Descartes-Szekersov snark. Isaacs je odkril tudi snark poimenovan dvojna zvezda.

Odpornost povezav in vozlišč

Izrek 1 Vizingov izrek Za enostaven graf G z maksimalno stopnjo $\Delta(G)$ velja $\Delta(G) \leq \chi'(G) \leq \Delta(G) + 1$.

Definicija 4 Predpostavimo, da imamo graf $G = (V, E)$. Odpornost povezav $er(G)$ je je najmanjše število k povezav, ki jih je treba odstraniti, da postane graf G k -robno obarljiv.

Koda, s katero sma računali odpornost povezav snarkov:

```
def odpornost_povezav(snark):
    snark = Graph(snark)
    seznam_povezav = snark.edges()
    st_povezav = snark.size()
    for i in range(st_povezav-3):
        combo = Combinations(seznam_povezav, i).list()
        for kombinacija in combo:
            graf = snark.copy()
            graf.delete_edges(kombinacija)
            if graf.chromatic_index() == 3:
                return(i)
```

Definicija 5 *Predpostavimo, da imamo graf $G = (V, E)$. Odpornost vozlišč $vr(G)$ je najmanjše število k vozlišč E , ki jih je treba odstraniti, da postane graf G k -robno obarljiv.*

Koda, s katero sma izračunali odpornost vozlišč snarkov:

```
def odpornost_povezav(snark):
    snark = Graph(snark)
    seznam_povezav = snark.edges()
    st_povezav = snark.size()
    for i in range(st_povezav-3):
        combo = Combinations(seznam_povezav, i).list()
        for kombinacija in combo:
            graf = snark.copy()
            graf.delete_edges(kombinacija)
            if graf.chromatic_index() == 3:
                return(i)
```

Predstavitev rezultatov

V spodnji tabeli vidimo odpornosti povezav in odpornosti vozlišč kot sva jih izračunali s pomočjo najine kode.

št. vozl.	št. povez.	odpor. povez.	odpor. vozl.
10	15	2	2
18	27	2	2
20	30	2	2
22	33	2	2
24	36	≥ 2	≥ 2
26	39	≥ 2	≥ 2
28	42	≥ 2	≥ 2
30	45	≥ 2	≥ 2
32	48	≥ 2	≥ 2
34	51	≥ 2	≥ 2

Ugotovili sva, da velja da za vsak poljuben snark G velja, da je njegova $vr(G) \geq 2$ in njegova $er(G) \geq 2$. Poleg tega velja $er(G) = vr(G)$ Ugotovili sva, da so najmanjši snarki, katerih $vr(G) \geq 3$ snarki z 24 vozlišči in 36 povezavami.

Potek dela:

Najprej sva napisali program, ki je izračunal odpornost vozlišč $vr(G)$ in program, ki je izračunal odpornost povezav $er(G)$ za snarke, ki sva jih prenesli iz House of Graphs. Programa sta v vsakem koraku iz danega snarka izbrisala eno naključno povezavo in vozlišče ter preverila, ali se je kromatični indeks snarka zmanjšal. Če se kromatični indeks snarka ni spremenil, je program iz novonastalega grafa izbrisal še eno naključno povezavo ali vozlišče. To je ponavljal, dokler kromatični indeks grafa ni bil enak 3. Ker je program odstranjeval naključne povezave, je bilo treba to kodo večkrat ponoviti in izbrali najmanjše število povezav ali vozlišč izmed izračunanih, da je vrednost odpornosti natančna. Nato sva primerjali odpornost vozlišč in odpornost povezav danih snarkov. Na koncu sva s poskušanjem poiskali najmanjši snark za katerega velja, da ima $vr(G) \geq 3$.